

Patient information

Účinná látka na zánětlivé onemocnění střev methotrexát

Skupina péče o choroby zažívacího traktu

Pokud se nedaří dobře kontrolovat vaši Crohnovu chorobu nebo se relativně často projevují příznaky choroby, lze vaši léčbu doplnit o methotrexát.

Co je methotrexát?

Methotrexát je imunosupresivní léčivo. Působí snižováním aktivity buněk v imunitním systému těla (systém, který pomáhá bojovat s infekcí) a může zmírňovat zánět. Protože omezuje obranný systém těla, je třeba jej používat s opatrností.

Jak často mám užívat methotrexát?

Je velmi důležité pamatovat na to, že se užívá pouze jednou v týdnu vždy ve stejný den. Lze jej podávat formou injekce pod kůži nebo užívat jako tablety.

Tablety by se měly užívat s jídlem a polykat celé (nedrtit ani nežvýkat).

Jakou dávku mám užívat?

To rozhodne váš lékař.

Jak dlouho trvá, než začne působit?

Neúčinkuje to okamžitě. Může trvat až dvanáct týdnů, než se projeví plný účinek. Pokud reagujete na methotrexát, obvykle jej budete užívat řadu měsíců a možná několik let, dokud jsou vaše krevní testy uspokojivé.

Jaké jsou přínosy užívání methotrexátu?

Methotrexát může zabraňovat opakujícím se nástupům nemoci.

Jaké jsou časté vedlejší účinky?

Nejčastějšími vedlejšími účinky jsou pocit nevolnosti, průjem, vředy v ústech a kožní vyrážka. Přibližně jedna z deseti osob vysazuje methotrexát kvůli vedlejším účinkům.

Většina lékařů předepisuje pro snížení pravděpodobnosti rozvinutí vedlejších účinků kyselinu listovou ve formě tablet. Obvykle se užívá jednou týdně, ale ne ve stejný den jako methotrexát. Někteří lidé jsou požádáni, aby užívali kyselinu listovou každý den s výjimkou dne, kdy užívali methotrexát.

Můžete být náchylnější k infekcím kvůli způsobu, jakým methotrexát účinkuje. Pokud se u vás rozvine závažná bolest v krku nebo jakákoli jiná infekce, anebo máte horečku, žloutenku, snadno se vám tvoří modřiny nebo máte jakékoli jiné příznaky, musíte navštívit svého praktického lékaře (GP) a kontaktovat zdravotní sestru se specializací na zánětlivé onemocnění střev podle toho, jako příznaky po methotrexátu potřebujete vyřešit.

Vzácně může methotrexát způsobovat plicní problémy, které mohou vést k pocitu dušnosti. **Pokud pociťujete dušnost, musíte ihned navštívit svého praktického lékaře a kontaktovat zdravotní sestru se specializací na zánětlivé onemocnění střev.**

Když se setkáte s někým, kdo má plané neštovice nebo pásový opar, měli byste ihned navštívit svého praktického lékaře a kontaktovat zdravotní sestru se specializací na zánětlivé onemocnění střev, protože možná budete potřebovat do nemocnice kvůli krevním testům a zahájení léčby.

Mohu při léčbě methotrexátem podstoupit imunizaci?

Očkování proti chřipce je při užívání methotrexátu bezpečné. Tu byste si měli nechat při užívání methotrexátu aplikovat každý rok. Může vám být nabídnuto očkování před zahájením léčby.

Měli byste se vyvarovat imunizace „živou“ vakcínou jako polio, BCG (tuberkulóza), MMR (spalničky, příušnice a zarděnky). Místo „aktivní“ vakcíny lze aplikovat „inaktivovanou“ vakcínu polio. Blízkým příbuzným lze aplikovat „živou“ vakcínu, aniž by z toho pro vás plynula jakákoliv rizika.

Jsou k dispozici alternativní terapie?

Azathioprin a merkaptopurin jsou imunosupresivní léčivé látky, které se používají i na Crohnovu nemoc, pokud není dobře kontrolována nebo jsou ataky onemocnění docela časté. Většina pacientů vyzkoušela azathioprin nebo merkaptopurin před užíváním methotrexátu.

Co se stane, když se rozhodnu nepodstoupit léčbu methotrexátem?

Vaše příznaky budou přetrvávat nebo se zhoršovat.

Co se stane, když se rozhodnu nepodstoupit léčbu methotrexátem?

Vaše příznaky budou přetrvávat nebo se zhoršovat.

Budu pokračovat s jinými léčbami zánětlivého onemocnění střev?

Ano.

Potřebuji při užívání methotrexátu nějaké speciální kontroly?

Protože methotrexát krevní obraz a občas může způsobovat jaterní problémy, může váš lékař nařídit pravidelné krevní testy.

Je velmi důležité, aby byly tyto krevní testy prováděny pravidelně

Váš lékař vám obvykle předepíše před zahájením léčby methotrexátem rentgen hrudníku kvůli vyšetření případného onemocnění plic.

Mohu souběžně s methotrexátem užívat jiné léky?

Některé léky mohou interagovat s methotrexátem a je důležité sdělit každému lékaři, v jehož péči jste, že jej užíváte. Je zvláště důležité vyhnout se skupině antibiotik s názvem „supfonamidy“, z nichž nejpoužívanější je kotrimoxazol (Septrin) a dalším je pak antibiotikum s názvem Trimethoprim.

Mohu pít při léčbě methotrexátem alkohol?

Příliš mnoho alkoholu může interagovat s methotrexátem, ale je nepravděpodobné, že by byla škodlivá malá množství (14 jednotek týdně).

Ovlivňuje methotrexát fertilitu a těhotenství?

- Methotrexát může snižovat fertilitu a působí škodlivě na plod.
- Ženy, které se pokoušejí otěhotnět, by se měly vyhnout methotrexátu šest měsíců před otěhotněním.
- V průběhu léčby byste měla používat dvě formy antikoncepce.
- Pokud otěhotníte v průběhu užívání methotrexátu, měla byste se co nejdříve obrátit na svého lékaře a přestat užívat methotrexát.

Methotrexát proniká do mateřského mléka a může ovlivňovat imunitní systém a růst dítěte. Nedoporučuje se proto užívat methotrexát při kojení.

Pokud plánujete rodinu, měla byste to prodiskutovat se svým lékařem před zahájením této léčby.

Kde mohu získat další informace o methotrexátu?

Pokud máte otázky týkající se methotrexátu, zeptejte se svého lékaře, zdravotní sestry se specializací na zánětlivé onemocnění střev nebo lékárníka.

Zpětná vazba

Vaše zpětná vazba je důležitá a pomáhá nám ovlivnit budoucí péči.

Po propuštění z nemocnice nebo po návštěvě v ambulanci obdržíte textovou zprávu s dotazem, zda byste doporučili naše služby dalším lidem. Najděte si prosím čas na odpověď. Zpráva je bezplatná a můžete z ní kdykoliv vystoupit. Velmi uvítáme vaši spolupráci.

Bližší informace

Zdravotní sestry se specializací na zánětlivé onemocnění střev

Tel.: 0151 706 2659

Textový telefon: 18001 0151 706 2659

E-mail: IBDnurses@rlbuht.nhs.uk

Webové stránky: crohnsandcolitis.org.uk/mersey

Autor: Skupina péče o choroby zažívacího traktu

Datum revize: Duben 2023

All Trust approved information is available on request in alternative formats, including other languages, easy read, large print, audio, Braille, moon and electronically.

يمكن توفير جميع المعلومات المتعلقة بالمرضى الموافق عليهم من قبل الائتمان المستشفى عند الطلب بصيغ أخرى، بما في ذلك لغات أخرى وبطرق تسهل قراءتها وبالحروف الطباعية الكبيرة وبالصوت وبطريقة برايل للمكفوفين وبطريقة مون والكترونياً.

所有經信托基金批准的患者資訊均可以其它格式提供，包括其它語言、易讀閱讀軟件、大字

體、音頻、盲文、穆恩體 (Moon) 盲文和電子格式，敬請索取。

در صورت تمایل می‌توانید کلیه اطلاعات تصویب شده توسط اتحادیه در رابطه با بیماران را به اشکال مختلف در دسترس داشته باشید، از جمله به زبانهای دیگر، به زبان ساده، چاپ درشت، صوت، خط مخصوص کوران، مون و بصورت روی خطی موجود است.

زانباری پیوه‌نیدار به نه‌خوشانه‌ی له‌لایین تراسته‌وه په‌سه‌ند کراون، نه‌گس داوا بکریټ له فۆرماته‌کانی تردا بریتی له زمانه‌کانی تر، نیزی رید (هاسان خویندنه‌وه)، چاپی گه‌وره، شریټی دهنگ، هیلی موون و نه‌لیکترۆنیکي همیه.

所有经信托基金批准的患者信息均可以其它格式提供，包括其它语言、易读阅读软件、大字体、音频、盲文、穆恩体 (Moon) 盲文和电子格式，敬请索取。

Dhammaan warbixinta bukaanleyda ee Ururka ee la oggol yahay waxaa marka la codsado lagu heli karaa nuskhado kale, sida luqado kale, akhris fudud, far waaweyn, dhegeysi, farta braille ee dadka indhaha la', Moon iyo nidaam eletaroonig ah.